

GAZETA OLSZTYŃSKA

Ojców mowy, ojców wiary
Brońmy zgodnie: młody stary!

Niech będzie podwalony
Jezus Chrystus!

Ogłoszenia przyjmuje się za
3-milimetrowy wiersz sześciola-
klamowy 50 fenigów. — Redakcja
Allenstein Ostpr., Mühlenstr. 2.
Pocztowe konto czekowe: Königs-
pisów redakcja nie zw...

z dodatkami „Gość Niedziel-
ny”, „Gospodarz” i „Głos Po-
codziennie z wyjątkiem świąt.”
1,60 mk., z odnośnieniem w dom-
owski 5 zł. Wpłacić należy na konto
Banku Przemysłowców w Toruniu.

Olsztyn, na czwartek 20-go lutego 1930 r.

Nr 42

Przegląd polityczny

Polska

638 budowli w ciągu 10 lat stało w Gdyni.

Ostatnie dane statystyczne, dotyczące rozwoju Gdyni, stwierdzają, iż w Gdyni w ciągu 10-lecia od 1919 do 1929 r. wzniesiono 358 stałych budowli, oraz 280 budowli prowizorycznych.

Zaznaczyć należy, że rozbudowa Gdyni zaczęła się właściwie dopiero od 1923 r. Najsilniejsze natężenie ruchu budowlanego w Gdyni przypada na lata 1927—28.

Niemcy

Na Śląsku niemieckim jest cztery razy tyle robotników bez pracy, co na polskim Śląsku.

Masowe redukcje załóg robotniczych w górnictwie i ciężkim przemyśle Śląska niemieckiego przybrały wprost katastrofalne rozmiary i nie pozostają w żadnym stosunku z bezrobociem na Śląsku polskim.

Gdy liczba bezrobotnych Śląska niemieckiego w tym tygodniu wzrosła o 2340 osób i wynosi ogółem 100 777 bezrobotnych, to liczba bezrobotnych na Śląsku polskim, wynosząca obecnie około 25 tysięcy, jest tylko ułamkiem tej cyfry.

Dodać należy, że w podanej cyfrze polskich bezrobotnych jest 10 000 robotników budowlanych, którzy w okresie zimowym nie pracują.

Natomiast w polskim przemyśle cynkowym nastąpiło ostatnio znaczne odprężenie. Zapotrzebowanie na produkty zwiększyło się o 2,5 procent w stosunku do ubiegłego miesiąca.

W stolicy Niemiec dzieją się straszne rzeczy.

Berlin. Strajk dorożkarzy samochodowych rozwija się w ostatnich dniach jako moment agitacyjny komunistów. Należy bowiem wiedzieć, że, na 11 tysięcy dorożek berlińskich około 4-ch tysięcy znajduje się w posiadaniu drobnych właścicieli, którzy sami są szoferami. Grupy młodzieży komunistycznej, należącej do zakazanych związków, zbierały się w gromadach po 80 do 100 ludzi i napadały na pojedynczych szoferów, którzy wyjechali ze swoimi dorożkami na ulicę. Szereg szoferów poważnie poturbowano, podobnie pasażerów, którzy znajdowali się w samochodach. Doszło do tego, że w centrum miasta grupa komunistów niebezpiecznie pobiła policjanta. W sobotę po południu i w niedzielę uruchomiła policja berlińska lotne oddziały samochodowe, aby przeciwstawić się terrorowi komunistów wobec dorożek samochodowych. W północnej dzielnicy miasta zostało kilka samochodów zupełnie zdemolowanych przez pospólstwo.

Komuniści skorzystali z okazji i wybili jednocześnie szereg szyb w domu, należącym do pisma socjalistycznego „Vorwaerts”.

Czy prezydent Rzeszy da posłuch nacjonalistom niemieckim?

Berlin. W poniedziałek przyjął prezydent Hindenburg przywódcę nacjonalistów niemieckich dr. Hugenberg w towarzystwie jego kolegi partyjnego dr. Oberföhrena. Obaj przekonawali prezydenta, aby nie zgodził się na umowę wyrównawczą z Polami i polecił wyjąć ją z pod ogólnych rozważań. Younga. Hugenbergowski „Der Montag” usiłował przekonać prezydenta Hindenburga, że powinien powziąć swoją decyzję zupełnie samodzielnie. W tym celu pismo nacjonalistyczne liczy na poparcie opinii publicznego i politycznego.

kultury niemieckiej.

sa niemiecka wszystkich od-
grubemi napisami donosiła
niemieckiego urzędnika
kie. Miarodajne czyn-
stw prasie polskiej
arawie, z czego

wynikało, że wspomniany urzędnik niemiecki nie został maltretowany, lecz został podczas sprzeczki z urzędnikiem polskim uderzony przez ostatniego w twarz. Zajście to wyolbrzymiła prasa niemiecka by tylko podszczuwać opinie przeciw Polsce. Za prasą polską w kraju podaliśmy również szczegóły śledztwa.

Pewien renegat tak zwany „Auchdeutscher” który nie czyta innych gazet prócz hakatystycznych „blattów” niemieckich, przesłał redakcji naszej list anonimowy, który ogłaszamy dosłownie, jako dowód kultury niemieckiej. List brzmi:

„Der Redaktiona eselinska waschlapska des polnischen Hetzblattes in Allenstein. Der oben geschilderte Fall stellt eine ungläubliche Frechheit eines polnischen Psia krew dar. Wann endlich wird die geschichtlich gar nicht existenzberechtigte und nur von Frankreichs Gnaden lebende Polackei, diese Giftblase am Körper Europas, wieder von Kulturstaaten wie anno 1772 aufgeteilt werden? Es wäre dazumal im Interesse des Friedens in Europa schon jetzt allerhöchste Zeit. Jan Krapölnski aus Tcew.”

Nad powyższym dowodem kultury niemieckiej nie potrzeba się szerzej rozwodzić. Mówi on sam za siebie.

Nareszcie otwierają im się oczy.

„Gazeta Olsztyńska” niedawno temu w artykule wstępnym pod tytułem: „Niemcy wyszli na przyjaźni z Rosją jak Zablocki na mydle” poddała ostrej krytyce stosunek partii niemieckich do komunistów. Partie niemieckie zamiast podczas akcji wyborczej jakoteż w życiu politycznym występować zdecydowanie przeciw czerwonej zarzie, występowały raczej przeciw lojalnej wobec państwa partii polskiej.

Drogo będą musieli Niemcy zapłacić za tę czułą przyjaźń — tak twierdziliśmy wówczas. Wypadki ostatnich tygodni potwierdziły słuszność naszych twierdzeń.

Argumenty przeciw łodziom podwodnym

Londyn. Omawiając przyszłość łodzi podwodnych, korespondent morski „Observera”, wypowiada zdanie, że do tego typu statków przywiązuje się przesadny pogląd o jego znaczeniu, jako środka wojny. Łódź podwodna, jako środek walki przeciwko innym łodziom podwodnym w znaczeniu ataku jest narzędziem zbyt zawodnym. Jej poruszanie się, zarówno na powierzchni dość powolne, a pod powierzchnią pozostawiające ślad jej biegu, czyni ją orężem mało efektywnym. Korespondent kończy

Powoli otwierają się Niemcom oczy. Organ socjalnej demokracji niemieckiej „Sozialistischer Pressedienst” w artykule, zatytułowanym „Niemcy a Rosja — jakie kroki zamierza rząd spraw zagranicznych”, domaga się od niemieckiego bezwzględnego przeciwstawienia się atakom, podejmowanym ze strony sowieckiej, jak: wypędzanie obywateli niemieckich, kolonistów w Rosji, oraz szereg niemieckich przedsięwzięć koniunkturalnych, t. d., korespondencja zapytuje, czy wszyście jest wynikiem uległości, okazywanej przez rząd niemiecki wobec Sowieców.

oświadczeniem, że jednoczesne wyłączenie podwodnych przez wszystkie państwa globu wypaść tylko z pożytkiem dla dewszystkiem z ulgą dla ich budżetów. Znaczne wydatki, czynione na budowę łodzi, mogłyby być obrócone z pożytkiem na budowę innych skutecznym sposobem wojennej strategii, a co więcej w kieszeni płatnika podatka.

Przebudzenie kobiety hinduskiej.

W Madras odbył się niedawno kongres kobiet hinduskich, na którym był obecny pewien kapłan, który następnie wypowiedział się o nim w prasie. System socjalny w Indiach zepchnął kobietę do roli podrzędnej. Religia chrześcijańska przyniosła im dopiero wyzwolenie. Wraz z chrztem, kobiety hinduskie zrzucają jarzmo tyranii, jakiej poddały im prawa, nie broniące nigdy kobiety. Kobieta hinduska rozejrzała się po świecie, poczęła porównywać swoje położenie z rolą kobiet na zachodzie i przebudziła się do wolności.

System hinduski wprowadzający małżeństwa pomiędzy dziećmi, przeżył się już w Indiach. Uprowadzenie poligamji, zabranianie wdowom wstępowania w związki małżeńskie, tajemne całopalenia małżonek wraz ze zwłokami małżonków — wszystko to budzi dziś w kobiecie hinduskiej ducha buntu, który już nie zgaśnie. Kobiety żądają wszystkich praw. Chcą zajmować urzędy publiczne, zrzucają nienawistny woal i t. p.

Kongres w Madras stwierdził ożywiony wśród kobiet hinduskich. Ze były na niem... ki, które sprzeciwiały się nowemu porządkowi, dowodzi głosowanie nad rez...

kongres żąda jednakowych praw politycznych. Za rezolucją opowiedziało się 21 głosów. Te 21 głosów starożytnego obyczaju hinduskiego wdarli się na kongres. Kongres żądał również, aby rezolucja była bardzo jasna i jednoznaczna, ale przeszła. Opozycja przeciwko wprowadzeniu w życie rezolucji w Indiach była mu i będąca...

Najsmutniejszym

duskim jest fa-
upiec w tym
townie za-
praw, na-
ka poli-
djach

Wal pan te...

Nowobogacki wybudował sobie willę zimową. Biuro instalacji urządził mu ogrzewanie centralne. — Ile stopni ciepła chciałby pan szanowny mieć w pokoju? — zapytuje inżynier. — Chyba z piętnaście. — Reaumura czy Celsjusza? — Co się pan tak głupio pyta, panie inżynier? Nie żałuj mojej kieszeni. Wal pan te stopnie, które droższe. „Mucha“.

Handel i przemysł.

Berlińska giełda zbożowa.

Dnia 8-go lutego płacono za 100 kg. zboża nasion olejowych, za 1000 kg. mąki i innych artykułów ze stacji:
Pszenica brandenburska dostawa w grudniu 000,00 do 000,00 dostawa w marcu 248,00—000,00 dostawa w maju 259,00, dostawa w lipcu 269,00, żyto brandenburskie dostawa w grudniu 000,00—000,00, dostawa w marcu 171,00—000, dostawa w maju 179,00 dostawa w lipcu 181,50 jęczmień latowy dobry 166 do 173 jęczmień do paszy 000—000 jęczmień zimowy dobry 185—190, jęczmień zimowy średni 000—000 owies brandenburski średni 150—155, owies dobry 156—170.

Królewiecka giełda zbożowa

z dnia 8-go lutego 1930 r.

Zwieziono wagonów: 18 krajowych: 7 żyta, 4 owsa, 2 pszenicy, 4 jęczmienia, 1 grochu. 1 zagr.: 1 makuchu olejowego.
Urzędowo za 100 kg.: żyto 15,90—16,00, pszenica 23,00—23,60 jęczmień 12,00—13,00, dobry 00,00 do 00,00 jęczmień do paszy 00,00—00,00 owies 12,50 do 13,50, dobry 14,00, mieszanka 00,00 do 00,00
Tendencja: słaba.

Berlińskie ceny za masło

z dnia 8 lutego 1930

Pierwsza jakość 1,58 mk., druga jakość 1,43 mk., 1. lepsza jakość 1,27 mk.
Tendencja: stała.

Redaktor: Waclaw Jankowski w Olsztynie.
Wydawca: Seweryn Pieniężny w Olsztynie.

Ceny

A. Woly:		
a)	pełnomięsne,	
b)	"	
c)	młode, mięsne, nie	
b)	niedop. młode i dobre	
B. Byki: (spędzono 1200)		
	pełnomięsne, wyrosłe	
d)	" młodsze	
c)	niedop. młode i dobrze wyp.	
C. Jałowice i krowy: (spędz. 1200)		
b)	pełnomięsne, wypasione jałowice	
a)	" " krowy	
c)	starsze wyp. krowy i mniejł. mł. kr.	20
d)	mniejodżywione krowy i jałowice	20
e)	" " " żartoki	
Cielaki: (spędzono 1600)		
a)	Najlepsze, bardzo tuczone	
b)	bardzo tuczone	72—81
c)	średnie i najlepsze ssące	60—64
d)	mniejłuste i dobrze ssące	46—58
e)	mniejłuste ssące	
Owce: (spędzono 4182)		
A. tuczone w chlewie:		
a)	tuczone jagnięta i barany	65—67 66—
b)	st. tucz. bar., gor. jagnięta imł. owce	58—64 59—
c)	mniejwypasione owce	47—51 49—
B. Owce tuczone na pastwisku		
36—46 42—4		
Świnie: (spędzono 7131)		
a)	łuste ponad 300 funtów żywej wagi	
b)	pełnomięsne 240—300 f. " "	80—80 78—79
c)	" 200—240 " " "	80—80 78—80
d)	" 150—200 " " "	79—80 78—80
e)	" poniżej 150 " " "	77—79 76—78
f)	maciory	74—76 74—76

Królewiecki targ na siano i słomę

z dnia 8-go lutego 1930.

Zwieziono 71 fur. z tego: 30 siana, 25 koniczyzny, 10 słomy, 6 siczki. Płacono za ctr. siana do podwórza kupującego 2.30—3.00, za koniczyznę 3.25 do 4.00, za słomę żytnią 1.80—2.30, za siczkę 2.30—2.40 mk.

...sie
...enskiego,
...ymienił na-
...ence zerwać
...y tytoń.
...zelbą,
...Chicago River.
...napisała mu stamtąd,
...dziowie wezmą w o-
...tego małżonka.
...Budapeszcie.
...Onegdaj przed połud-
...ętrowego palacu przy
...ogień, który pomimo
...ży pożarnej, objął z
...ne dwa piętra. — Wy-
...która spowita w chmu-
...ymia pochodnia, runęła
...sąsiedniego budynku mi-
...ty. Ogień objął momen-
...nku, w którym znajdowało
...yżającej pracy ratunkowej.
...Z płonącego palacu musiano
...zyskanych mieszkańców.

nie nieszczęście kopalniane.
...yce w kopalni węgla pod Standartville
...ę eksplozja pyłu węglanego. Dotychczas
...z pod gruzów 20 zabitych a częściowo
...górników. 5 robotników uratowano żyw-

ordowanie wiceprezydenta Brazylii.
...dyn. Reuter donosi z Bello Horianto przez
...aneiro, że dokonano tam morderczego za-
...życie wiceprezydenta Mello Vianna, który
...aniony w szyję zmarł. Z tego samego źró-
...oszą, że w zamachu tym zginęło kilka innych
...kilka odniosło rany. Otrzymałszy wiado-
...zamachu, prezydent Souza udał się natych-
...Petropolis do miejsca wypadku. Rząd zwo-
...edzenie nadzwyczajne rady gabinetowej z
...m ministra sprawiedliwości celem przedsię-
...energicznych kroków śledczych.

Ludzie nie wierzą już w koniec świata.

awienie się na niebie komety Pons-Winnecke. Zane z tem, jak zwykle, przepowiednie o końcu świata, tym razem nie znalazły wiary wśród ludzi, a zwłaszcza w Ameryce, gdzie, jak i no, każde pojawienie się komety było wyzycie w celach rozgłaszania, że następuje ostatek kres wędrówki naszej ziemi. Tym razem kometa Pons-Winnecke niktogo już nie przestraszywało dawniej gorzej.
ed kilku laty sekta amerykańska Seventh-ventists przesiedziała całą noc, poszcząc się nieustannie w oczekiwaniu zapadnięcia mętu wszechświata wraz z ziemią. Minęła nief nastąpił przecudny ranek, pełen słońca na przekór ponurym krukom wróżącym śmierć.
e bardziej trwożliwie oczekiwała śmierci sekta utworzona przez niejakiego Aleksandra. Szerzył on swoją naukę we wschodnich częściach Stanów Zjednoczonych do celu wyznawców.
o jego zapowiedziom końca świata, że kilkaset ludzi popełniło samobójstwo w tragicznych prześi, jakich spodziewali, gdy ziemia pocznie się rozpadać. Wódz Miller pomordowało członków sekty, którzy nie wierzyli w przepowiednie. Wierzył niezachwianie w koniec świata tym wyznawcom, by przygotowali się na ten dzień. Gdy po magachy, których poczęto nagwałt wykupywać, bawelniane, kupcy, dowiedzieli się, że chodzi o niepokoić, zaczęli się zbiorowej hypnozie. Wykaterji i innych materiałów za "psychwstania" dorobiły niejedną niejedną.
dszedł dzień końca świata, rozpadać się, wyznawcy sekty zwołali go. Udało mu się, że z nazwiskiem otworzyć nowych. Sekta rozpadła się do końca świata. —
yższej jej członkowie dowiedzieli się, że jed-
...rzeli, skoro nie

Już teraz

przyjmujemy zamówienia na

wszelkie nawozy sztuczne!

Rolnik - Olsztyn

ulica Warszawska 66
Telefon nr. 379

Książki do nabożeństwa z dużym drukiem

Matka bolesna wielkość 8½×11½	
brzeg złoty	1,60 mk.
„ oprawa skórkowa, złoty brzeg	4,60 mk.
Panie pozostań z nami	
„ 9×13 cm., złoty brzeg	1,80 mk.
„ lepszy papier	2,20 mk.
„ oprawa płócienna, złoty brzeg	3,50 mk.
„ oprawa watawana, złoty brzeg	3,70 mk.
„ oprawa skórkowa, złoty brzeg	5,40 mk.
Pociecha starości , 8½×11½, złoty brzeg	1,60 mk.
„ oprawa płócienna, brzeg złoty	2,30 mk.
Pani wspomóż mię , 10½×15 cm. zł. brzeg	2,60 mk.

Księgarnia „Gazety Olsztyńskiej“

połącza
Przy zamówieniach pisemnych prosimy dołączyć 30 fen. na porto za jedną książkę.

Informacji

w sprawach sądowych, karnych i mieszkaniowych, wykonanie skarg, wniosków itd., wciąganie pretensyj załatwia tanio
F. Biernath
Olsztyn, ul. Warszawska.
firmy Zielński.

Budynek mieszkalny w Purdzie

z stodołą i ogrodem 1-morgowym lub też z rolą obejmującą 27 morgów mam zamiar z wolnej ręki sprzedać. Zgłoszenia pod lit. P. D. do ekspedycji Gazety.

Zaproszenia weselne zawiadomienia

o zaręczynach i
w polskim i niem. je
szybko po cen
Drukarnia